ULTIMA ORA

Germania pretinde capitularea Cehoslovaciei

(Prin telefon dela trimisul nostru special la Geneva)

Geneva, 20. — Se pare că evenimentele iau o întorsătură nouă.

Guvernul din Praga, ar accepta, în principiu, ca bază de negocieri, planul franco-britanic, dar el vrea să cunoască, în mod precis, care sunt sacrificiile ce i se cer și care este întinderea lor, fiindcă altminteri ar însemna să iscălească o poliță în alb.

Deaceea, în nota de răspuns, remisă după consiliul de miniștri, ținut azi d. a. la Praga, miniștrilor Franței și Angliei, guvernul cehoslovac a dat, odată cu acceptarea principială a planului franco-britanic, preciziuni și face unele rezerve.

Atitudinea guvernului din Praga se explică mai ales prin faptul că, după unele informații, pretențiile germane sunt cu mult superioare planului franco-britanic și că Germania n'ar urmări decât capitularea pur și simplu a Cehoslovaciei. Aceasta reiese de altfel și din tonul injurios al întregei prese germane la adresa Cehoslovaciei și din ultimul interview acordat de d. Hitler ziaristului englez Ward Price.

Pretențiile Poloniei și ale Ungariei

Dar situația este agravată și de revendicările Poloniei și ale Ungariei.

Intrevederea, venită pe neașteptate, dintre cancelarul Hitler și primul ministru al Ungariei, însoțit de d. Kanya, dovedește că între Ungaria și Germania se prepară ceva. Intrevederea a fost ținută secretă până în ultimul moment. Ea n'a fost cunoscută nici în Germania, decât după plecarea miniștrilor unguri. A circulat întâi svonul că la întrevedere a participat și regentul Horthy, care însă se găsește în Prusia orientală unde s'a întâlnit cu mareșalul Goering. Ungurii revendică pentru minoritatea ungară din Cehoslovacia dreptul de a dispune de ea însăș și Germania ar fi promis cu plăcere tot sprijinul ei. Situația este astfel cu totul schimbată.

Probleme noui și cari transformă situația astăzi în joc și pot angaja întreaga structură politică a Europei centrale.

Convorbirile continuă

Din Paris vine știrea că se așteaptă acolo rezultatul celei de a doua întrevederi între d-nii Chamberlain și Hitler.

Se pare că d. Hitler ar fi promis d-lui Chamberlain să nu ia nici un fel de hotărire până după această întrevedere. Pe de altă parte, comunicările între Paris și Praga și Paris, Londra și Praga continuă cu febrilitate.

In general, după cum am spus, revirimentul în favoarea Cehoslovaciei e pronunțat și numeroase ziare franceze constată acest reviriment. Poporul crede totuși încă în posibilitatea evitării războiului.

Amenințările Germaniei

Afară de aceasta, pregătirile militare ale Germaniei, ca în ajunul unui război, dau și ele un caracter din ce în ce mai grav situației. Aceste pregătiri militare, la spatele corpului de franktirori ai d-lui Henlein, care este din ce în ce mai amenințător și e gata să pătrunde pe teritoriul cehoslovac, dovedesc că atmosfera în Germania este foarte încărcată. Depe acum se pare că oficialitatea germană caută să arate pe cehi ca provocatori. Astfel, cu privire la incidentul dela Waldenburg, radio Berlin a anunțat că cehii au violat frontiera germană, trăgând asupra fugarilor sudeți, pe când aceștia trecuseră granița și se găseau pe teritoriul german.

Ziua de mâine va aduce, desigur, o lămurire a situației, care astăzi se menține ca foarte serioasă.

Discursul dela Udine

Discursul rostit de d. Mussolini, la Udine, este foarte mult comentat în cercurile geneveze, care se întreabă în ce scop a fost rostit, în momentul acesta de atât de gravă încordare.

VIE ACTIVITATE LA GENEVA

In cursul zilei de azi, în fața nouii situații, o vie activitate a fost observată în cercurile diferitelor delegații ce se află aci. Ministrul de externe al României a avut diferite întrevederi, până noaptea târziu.

IN CERCURILE CEHOSLOVACE

In cercurile cehoslovace se observă de azi d. a. o atitudine mai fermă. Comunicatul primit dela Praga justifică desigur această atitudine.

„Am dat continuu dovezi de spiritul nostru de sacrificiu — mi s'a spus din aceste cercuri.

„Guvernul cehoslovac, cu toată exasperarea opiniei publice cehoslovace, e gata să continue negocierile și să accepte, principial, ca bază de negocieri, planul franco-britanic. Dar el trebue să știe precis ce anume i se cere și până unde vor merge sacrificiile".

Tot în aceste cercuri mi s'a adăogat că opinia publică cehoslovacă este recunoscătoare României pentru atitudinea leală pe care a avut-o în tot timpul conflictului și pentru simpatiile manifestate de opinia publică românească.

Rezervele guvernului cehoslovac față de propunerile franco-britanice

Londra, 20 (Radio-Central). — Redactorul diplomatic al ziarului „Daily Telegraph" anunță că guvernul cehoslovac nu respinge pur și simplu propunerile anglo-franceze, ci face unele rezerve de însemnătate capitală, asupra unor puncte care au fost ignorate Duminică la Londra.

In nota adresată guvernelor din Londra și Paris, guvernul cehoslovac atrage atenția că pregătirile strategico-militare ale Cehoslovaciei au necesitat însemnata sumă de 50 milioane lire sterline. Lucrările militare care au necesitat această sumă și anume fortificațiile dela granița de nord a Cehoslovaciei trebue considerate ca pierdute, deoarece ele se află în districtele sudete ce ar urma să fie cedate Germaniei.

Guvernul din Praga mai atrage atenția asupra pierderilor de natură economică pe cari ar urma să le sufere Cehoslovacia în cazul cedării teritoriilor sudete.

❖

Praga, 20 (Rador). — Corespondentul agenției „DNB" transmite :

Biroul de presă cehoslovac comunică cum că în nota sa guvernul din Praga cere ca guvernele francez și britanic să reexamineze propunerile lor în vederea Anschluussului districtelor dela frontiera Reichului.

Guvernul din Praga expune motivele și obiecțiunile sale la propunerea franco-britanică.

Agenția „Ceteka" adaugă că guvernul cehoslovac a deliberat asupra sugestiei unei conferințe franco-britanice.

Deliberările comitetului miniștrilor politici au fost reluate azi după amiază, într'o ședință comună cu președinții partidelor din coaliția guvernamentală.

Cehoslovacia cere arbitraj

Paris, 20 (Rador). — **Agenția „Havas" transmite :**

Răspunsul guvernului cehoslovac face cunoscut că guvernul din Praga nu poate subscrie propunerile franco-britanice stabilite fără asentimentul său.

In consecință, guvernul cere ca conflictul dintre Cehoslovacia și Germania să fie supus arbitrajului, conform tratatului din 1926, încheiat între cele două țări.

Pe de altă parte, cere ca guvernele din Londra și Paris să reexamineze chestiunea.

Incă se mai speră că conducătorii Cehoslovaciei vor accepta în cele din urmă proectul franco-britanic pentru a salvgarda existența statului cehoslovac și pentru a menține pacea.

Dealtfel, miniștrii dela departamentele politice continuă să țină ședințe la Praga.

Pentru moment, călătoria d-lui Chamberlain nu a fost contramandată.

Răspunsul a fost dat Marți după amiază

Praga, 21 (Rador). — Agenția „Ceteka" a dat în cursul după amiezii de Marți, următorul comunicat:

Guvernul cehoslovac a remis azi după amiază miniștrilor Franței și Angliei acreditați la Praga, o notă în care formulează punctul său de vedere cu privire la proectul ce i-a fost transmis de guvernele francez și englez, punct de vedere ce face posibile negocieri diplomatice ulterioare, în spiritul de conciliere de care guvernul cehoslovac a dat totdeauna dovadă.

Răspunsul Cehoslovaciei a întârziat plecarea d-lui Chamberlain în Germania

Londra, 21 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" anunță :

In cercurile politice amânarea de 24 ore a călătoriei d-lui Chamberlain este atribuită dorinței de a se continua negocierile cu Praga mai înainte ca d. Chamberlain să se întâlnească din nou cu cancelarul Hitler.

In anturajul primului ministru se admitea Marți seară că guvernul britanic avea la dispoziție un rezumat al răspunsului ce a fost remis la Praga ministrului Angliei. Textul integral al răspunsului a sosit în cursul nopții la Forreign Office fiind în curs de descifrare.

Agențiile engleze autorizate redau primele impresii care prezintă comunicarea cehoslovacă ca ridicând obiecțiuni extrem de serioase în ceiace privește procedura luată în considerare pentru reglementarea problemei sudeților. Praga ar sugera, se spune, ca acest conflict să fie arbitrat de Tribunalul dela Haga. Aceste presupuneri nu pot fi socotite drept indicații definitive, fiindcă ele n'au fost încă confirmate. Totuși, întârzierea călătoriei d-lui Chamberlain dovedește că răspunsul guvernului din Praga nu este conceput în termeni cari ar putea să satisfacă pe deplin pe cancelarul Hitler.

Miercuri dimineață d. Chamberlain va conferi cu principalii titulari ai diferitelor ministere.

D. Chamberlain se întâlnește azi cu d. Hitler

Londra, 20 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite :

D. Chamberlain va avea o nouă întâlnire cu cancelarul Hitler Joi, la ora 15, la Godesberg.

D-NII HITLER ȘI RIBBENTROP AU PLECAT LA GODESBERG.

Muenchen, 21 (Rador). — Cancelarul Hitler și d. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului, au plecat la ora 23 și 15 cu trenul dela Muenchen spre Godesberg.

In ceiace privește amânarea pentru Joi a întrevederii dintre cancelarul Hitler și d. Chamberlain, cercurile politice germane arată că d. Chamberlain urma să fixeze data reluării întrevederilor ce au început la Berchtesgaden, din inițiativa primului ministru al Angliei.

Anglia și Franța

au făcut un nou demers la d. Beneș

OXO

S'a remis o nouă notă

Praga, 21 (Rador). — Agenția Ceteka transmite:

D. Newton, ministrul Angliei și d. de Lacroix, ministrul Franței, au făcut azi dimineață la ora 2 un nou demers pe lângă președintele Beneș, în legătură cu proectul franco-britanic.

Imediat după aceasta s'a întrunit la palatul președinției Republicei, comitetul miniștrilor politici, sub președinția d-lui Beneș.

❖

Praga, 21 (Rador). — Schimburile de vederi continuă între guvernele din Praga, Paris și Londra.

Miercuri dimineață, între orele 2,15 și 3,30, miniștrii Franței și Angliei au vizitat din nou pe d. Beneș, președintele Republicei, remițându-i, în numele guvernelor lor, o nouă notă.

In urma acestui demers s'a întrunit un nou consiliu de cabinet sub președinția d-lui Beneș.

Un comunicat va fi publicat în cursul acestei dimineți.

Un consiliu de miniștri in zorii zilei

Praga, 21 (Rador). — Corespondentul agenției Reuter transmite:

D. Beneș, președintele Republicei, a primit pe miniștrii Marei Britanii și Franței azi, Miercuri dimineață, la ora 2.15.

Cei doi miniștri au recomandat acceptarea planului de pace, așa cum a fost făcut, deoarece nu este bine să se lase să treacă prea mult timp.

După plecarea miniștrilor Marei Britanii și Franței, la ora 3.30 s'a întrunit comitetul restrâns al miniștrilor, urmat la ora 6 dimineața, de întrunirea plenară a consiliului de miniștri.

Se crede a se ști că nota cehoslovacă de eri nu constituia un răspuns definitiv la recomandările franco-britanice. Termenii notei reprezintă precizarea atitudinei guvernului din momentul în care planul era acceptat în principiu, în privința unor anumite rezerve.

CONSILIU DE MINIȘTRI PREZIDAT DE D. BENEȘ

Praga, 21 (Rador).— Lucrările comitetului restrâns al miniștrilor politici, care s'a întrunit sub președinția d-lui Beneș, s'au terminat către ora 6, Miercuri dimineață, ședința comitetului ținând două ore și jumătate.

La ora 6 s'a întrunit o ședință plenară a consiliului de miniștri, sub președinția d-lui Beneș.

Presa franceză vede situația iarăș foarte îngrijorătoare

OXO

D. Hitler socotește nesatisfăcător proectul anglo-francez

Paris, 21 (Rador). — Agenția Havas transmite:

Toate ziarele pariziene apărute Miercuri dimineață continuă să examineze cu cel mai viu interes situația din Cehoslovacia și repercusiunile posibile ale ultimelor deciziuni ale guvernului cehoslovac.

„Le Figaro" publică următoarea comunicare, primită din Londra: „Eri seară, miniștrii britanici s'au întrunit într'o atmosferă de profundă îngrijorare, întrucât, nouile dificultăți creiate de răspunsul guvernului din Praga sunt destul de mari. Rapoartele din Berlin, cari au fost remise miniștrilor, lasă să se înțeleagă clar că, dela întrevederea sa cu d. Chamberlain, cancelarul Hitler ar fi ajuns la concluzia că este posibil să urce din nou prețul unui acord și că d-sa ar socoti că proectul franco-britanic nu este satisfăcător. Ar fi vorba acum de eliminarea Cehoslovaciei de pe harta Europei. La Londra se așteaptă acum ca Fuehrerul să se prezinte în atitudinea de mentor al celorlalte minorități. El ar lăsa o minoritate cehă autonomă și izolată în inima unui imperiu austroungar reconstituit".

❖

„Le Petit Parisien", sub semnătura d-lui Bourgues, scrie: „Că în nota sa explicativă guvernul din Praga formulează rezerve și cere preciziuni asupra punctelor ce-l preocupă mai mult, în aceasta nu ar fi nimic altceva decât un lucru natural. El este obligat să-l facă pentru opinia sa publică, care era nepregătită pentru sacrificiile ce-i sunt cerute. Dar, trebuie să sperăm că aceste rezerve și chestiuni nu privesc însuși fondul proectului și nu constituiesc o încercare de a trăgăni lucrurile în speranța că situația se va ameliora. Intr'adevăr, există motive serioase de a gândi că lucrurile nu pot decât să se înrăutățească. In cazul în care nu s'ar găsi grabnic o rezolvare pacifică a conflictului stau gata să intre în Cehoslovacia 25 divizii germane".

„La Republique" afirmă: „Suntem siguri că exprimăm opinia provinciei franceze atunci când afirmăm că actualul conflict trebuie să fie rezolvat pe calea pacifică, prin colaborarea națiunilor și cu consimțământul guvernului din Praga".

FRANȚA ȘI RUSIA SUNT GATA

„L'Oeuvre" declară: Noi suntem gata, în special Rusia și noi, mult mai bine decât cum eram în 1914, de a suporta șocul și de a ține piept, de a învinge, într'un conflict în care cei ce ar ezita la început ar fi și ei atrași, după cum o știu prea bine. Dar se mai crede oare că, victorioși, aliații ar lăsa să se reconstitue Europa Centrală așa cum am cunoscut-o dela 1919 încoace? Trebuie deci să ne felicităm și să mulțumim amicilor noștri dela Praga că pe lângă grija de demnitatea lor o au și pe aceea de a nu arunca Europa într'o luptă nu numai teribilă, dar și fără ieșire".

Pe de altă parte, același ziar scrie: „Conducătorii Angliei cred că Fuehrerul dorește mai ales un aranjament general în Europa, o reglementare definitivă a tuturor chestiunilor rămase în suspensie de mai mulți ani, atât cu Franța cât și cu Anglia. Germania, se repetă la Londra, dorește un pact în patru, după o reglementare a chestiunilor din Europa Centrală, a problemei din Spania și a coloniilor. Ea dorește de asemeni un pact aerian și un acord asupra înarmărilor. Se crede că Joi, la Godesberg, cancelarul Hitler se va întreține îndelung cu d. Chamberlain, oricare ar fi în prezent stadiul chestiunii cehoslovace".

POLONIA ȘI UNGARIA ALATURI DE GERMANIA

„L'Epoque", într'un articol semnat Donnadieu, constată: „Polonia și Ungaria sunt împinse și susținute de Germania și Italia. Intențiunile lor nu par să mai fie îndoelnice, întrucât cancelarul Hitler caută, cu cea mai mare grabă, aliați. Este vorba de a se ști dacă se va lăsa Germaniei și aliaților săi câmp liber în Europa centrală".

Președintele Poloniei invitat la vânătoarea din Prusia Orientală

Varșovia, 21 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite :

Cercurile bine informate declară că este foarte posibil ca mareșalul Goering să fi invitat pe d. Moscicki, președintele Republicei polone, să participe la o vânătoare în regiunea Rominten din Prusia orientală.

Știrea de mai sus nu este însă confirmată oficial.

Ambasadorul Poloniei in audiență la d. Hitler

Varșovia, 21 (Rador). — Agenția telegrafică polonă comunică următoarele :

D. Lipski, ambasadorul Poloniei la Berlin, s'a dus Marți, cu avionul la Berchtesgaden, în urma invitației primită din partea cancelarului Hitler.

Fuehrerul a primit pe ambasadorul Poloniei în prezența d-lui von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului.

Germania intervine și pentru celelalte naționalități din Cehoslovacia

Berlin, 21 (Rador). — „Deutsche Diplomatisch und Politische Korrespondenz", organul ministerului afacerilor străine, ocupându-se de întrevederile dela Berchtesgaden dintre cancelarul Hitler și oamenii de stat unguri și ambasadorul Poloniei, de altă parte, scrie : „Germania se gândește, cum este și natural, în primul rând la compatrioții săi, dar ea respectă și drepturile altor popoare. Ea socotește deci că simultan cu realizarea revendicărilor germane trebuie să se găsească o soluție care să dea satisfacție revendicărilor justificate ale celorlalte grupuri etnice, în special grupurilor polon și ungar, ceeace va permite să se inaugureze în Europa centrală o eră de pace și colaborare rodnică.

Ultime informații

● In scopul de a da posibilitate supușilor străini să-și procure toate actele cerute ministerul muncii a prelungit până la 15 Octombrie a. c., termenul pentru depunerea actelor la revizuirea anuală.

Ministerul muncii pune în vedere în acelaș timp supușilor străini că nu va acorda nici o altă prelungire a termenului pentru depunerea actelor, — neprezentarea la revizuire în termenul fixat sau lipsa de acte atrăgând după sine toate rigorile legilor.

● Marți au fost la Sinaia d-nii g-ral dr. N. Marinescu, ministrul sănătății, M. Cancicov, ministrul finanțelor și ad-interim la externe, Eugen Titeanu, subsecretar de stat al presei și propagandei, și prof. Gusti, directorul Fundațiilor Regale.

Seara, d-nii miniștri cât și d. prof. Gusti s'au înapoiat în Capitală.

● D. Mihail Gheimegeanu, ministrul lucrărilor publice și al comunicațiilor, a primit Marți dimineață în audiență pe d. Teofil Sidorovici, comandantul Străjei Țărei.

● Duminică 2 Octombrie, ora 11 jum. dim. se va face la Sibiu desvelirea bustului lui Mihail Eminescu, așezat în parcul „Sub arini".

● La direcția reglementării comerțului exterior se vor primi cereri pentru import până la 30 Septembrie c. După această dată începe triarea lor și soluționarea.

Din străinătate

● *Londra, 20 (Rador).* — D. Shigemitsu, ambasador al Japoniei la Moscova, a fost numit ambasador la Londra.

● *Washington, 20 (Rador).* — Ministerul afacerilor străine desminte svonul că la Washington s'ar fi făcut un demers franco-englez în vederea convocării conferinții de desarmare.

● *Paris, 20 (Rador).* — Ministeruj muncii anunță că, contrar informațiilor publicate de unele ziare, numărul lucrătorilor din construcții care se află în grevă nu trece de 50 la sută.

Numărul celor cari lucrează în industria construcției din regiunea capitalei este de vreo 75.000.

● *Berlin, 20 (Rador).* — Agenția „D. N. B." transmite:

Fuehrerul cancelar Hitler a primit astăzi la Obersalzberg pe d. Lipski, ambasadorul Poloniei la Berlin.

La întrevedere a asistat și d. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine.

Cu aceiași durere, D-na Elise Dr. Pănescu, anunță parastasul de 2 ani al neuitatului ei soț

Doctor Take Pănescu

care va avea loc în capela cimitirului ortodox din T.-Severin, Sâmbătă 24 Septembrie 1938, ora 11 a. m. 1

Familia Eugen Bachman, mulțumește pe această cale tuturor persoanelor care au luat parte la suferințele și crunta durere încercată prin moartea prea timpurie a scumpului și iubitului lor fiu

Eugen-Bubi

Câmpina, Septembrie 1938

6

D-a Ștefania G. P. Crețu cu copilașii săi, Nelu și Miorica, mulțumesc pe această cale cu recunoștință tuturor celor care au luat parte la năpraznica lor durere, suferită prin moartea bunului soț și adorat tătic

Georgică-Petrescu Crețu

11

✝

Neconsolații : Newart, soție; Malvine și Aram Mezrobian, fiică și ginere; Hrand Mezrobian, nepot; d-na și d. Hagop Minassian și copiii, Sofia; d-na și d. Mihran Minassian cu fiul, Paris; doamna Lusia Mavleian cu fiica, Istambul; d-na și d. Edvard Minassian și fiul, Paris; d-na și d. I. Bedik și fiul, New-York, frați, surori, cumnate, cumnați și nepoți, au nemărginita durere a anunța încetarea din viață a iubitului și neuitatului lor

Dicran H. Minassian

stins în ziua de 20 Septembrie 1938 în vârstă de 62 ani

Inmormântarea va avea loc în ziua de Joi, 22 Septembrie 1938, ora 14. Cortegiul funebru va porni dela Biserica Armenească, Bulevardul Carol, 27.

Rugați-vă pentru dânsul!

7

✝

Consiliul de administrație al societății anonime „MITEXT" pentru Industria și Comerțul de textile și bumbace

are durerea de a anunța încetarea din viață a colegului lor

Dicran H. Minassian

Administrator-Delegat

căruia îi vor păstra o pioasă amintire.

București, 20 Septembrie 1938.

9

✝

Personalul administrativ, comercial și technic al societății anonime „MITEXT" pentru Industria și Comerțul de textile și bumbace

are nemărginita durere de a anunța încetarea din viață a bunului și în veci neuitatului lor șef

Dicran H. Minassian

Administrator-Delegat al societății

căruia îi vor păstra o eternă aducere aminte și recunoștința lor desăvârșită.

București, 20 Septembrie 1938.

10

✝

Adânc îndurerații : George M. Zănescu soț; Angela și Anton Antonovici cu fiicele; Eugenia și Vasile Vâlsănescu cu fii și nora; Olga și Andrei Zănescu cu copiii; Domnica și Iorgu Zănescu cu copiii; Lucia și Inginer Aurel Zănescu cu fiul; Sarmiza și Eugen Zănescu, cu fiul; fii, fiice, nurori, gineri și nepoți; Maria și Ariton Aritonovici cu fiica, ginere și copila; Sofia și Iacob Capril cu copiii; Aurelia și Grigore Gheorghiu cu fiul; Iorgu Aritonovici (Grenoble), frați surori, cumnați, nepoți; Maria I. Zănescu cu copiii și Märy Gr. Aritonovici cu fiul, cumnate; precum și familiile înrudite: Inginer Comănescu, Ersilia Roșca, Vasilescu, Brediceanu, Vasiliu Sterescu, Urzeanu, General Athanasescu Pascu, Negrea și Mavrus, au durerea a vă anunța pierderea scumpei lor

Eugenia G. Zănescu

decedată în ziua de Marți 20 Septembrie dimineața. Inmormântarea va avea loc Joi 22 Septembrie ora 3 p. m.

Cortegiul va porni dela locuința sa strada Ziduri-Moși No. 21—23, la cimitirul Reînvierea.

10

✝

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

Aduce la cunoștința colaboratorilor și abonaților dureroasa pierdere a vechiului colaborator și unul dintre fondatorii Revistei

G. Lucian Boltuș

Inmormântarea s'a făcut Miercuri, 21 Septembrie, ora 16, la cimitirul Sft. Vineri. 4